

dagsmanden for Velle Amts 5te Valgkreds (N. T. J. Jespersen). Jeg maa bede de ærede Herrer at eftersee Rigsdagstidenden, saa ville de der finde det; de have maaskee ikke været tilstede, da det blev sagt.

Sagen stiller sig for mig saaledes, at Forandringer i det Udkast, hvorom her er Tale, vistnok kunne medføre Ulemper. Det er vistnok begribeligt, at enhver saadan Forandring maa være en Ulempe, og især mig personlig vil det berøre smerteligt, fordi jeg bestandig i et halvt Aar har vænnet mig til, indtil Forsfatningsudkastet udkom, at have en stor Tillid til Ministeriet; men jeg troer, at den simple Følge deraf maa blive, at man maa prøve paa paa en ny Maade at fremme Fællesforfatningsværket. Jeg skal ikke gaae videre ind paa at udtale nogen Mening om, hvad der kunde skee, hvis der sagdes Nei; dette har vistnok været i tilstrækkelig gode Hænder, og er udtalt saa tilstrækkeligt fra andre Sider, at jeg kan her spare mig at tale derom. Derimod naar der svares Ja, saa staaer det klart for mig, hvad der da vil skee; saa faae vi en Fællesforfatning istand, det er jo rimeligt; men jeg troer da, at der vil ikke gaae meget lang Tid hen, førend de store Mangler, der saa tidt ere paaanføede her i Salen, ville gjøre sig gjældende tilligemed mange flere Ting, og ville gjøre sig gjældende med stor Magt. Jeg frygter ogsaa, at det da vil sees, at den Tilstand, der udgaaer af Fællesforfatningsudkastet, ikke vil vise sig som disse kraftige Organismer, der kunne kaste det Sygdomsstof ud af sig, som er kommen ind i dem, men at den vil være død og magtesløs i saa Henseende. Jeg troer først, at det vil vise sig for dem, for hvem Nationaliteten er det Vigtigste, dem, der tage meest Hensyn dertil, og at de navnlig ville see, hvor aldeles uheldige de blive stillede, netop paa Grund af de Kongevalgtes Indførelse i det samme Kammer som de øvrige Medlemmer. Jeg troer ogsaa, at det vil vise sig netop med Hensyn til de

egentlige Constitutionelle og til Ministeriet selv. Naar det kommer til at virke med Rigsraadet, vil det vise sig, hvilke Vanskeligheder for Ministeriet selv det ville være beredte ved § 45 i Fællesforfatningsudkastet. Men da troer jeg ogsaa, at, naar det tydeligt og klart har vist sig, vil det gaae her i modsat Retning. De forskjellige Afsnit eller Omvekslinger i Slægternes Historie blive under disse constitutionelle Bindninger i Europa bestandig kortere og kortere. Vi have nu i Aarene fra nogle og Tredivte til nogle og Fyrgetyvte gennemgaaet Stændersperioden; Perioden med Grundloven har været kortere, og det kan være muligt, at Perioden med Fællesforfatningen vil blive kortere endnu.

J. N. Hansen: Jeg tager blot Ordet for ved et Exempel at oplyse den Frygt, jeg tidligere har yttret under Forhandlingerne med Hensyn til Vanskeligheden for Bøndestanden i at blive optagen paa Valgretslisterne. Jeg holder her en Kjendelse i Haanden, der er afsagt af en Valgbestyrrelse angaaende et Spørgsmaal, der dreiede sig om en Mand, der havde over 16 Edr. Hartkorn, og som man nægtede at optage som valgbar paa Valgbarhedslisten. Denne Kjendelse er afsagt af Justitsraad Drensbøll, Justitsraad Lavæg, Justitsraad Fosb og Kjøbmand Schou, af hvilke de to vare Herredsføgeder. De erklærede, at de havde to Grunde, hvorfor de ikke kunde optage ham paa Listen. Den ene Grund var den, at Kjørseler og Betarbejde ikke kunde henføres under Begrebet af directe Skatter til Communen, og altsaa kunde de ikke betragte Kjørseler og Betarbejde som Afgifter til Communen; den anden Grund, der anførtes, var den, at, da han var Fæster, maatte en væsentlig Deel af de Skatter, han svarede til Staten, betragtes som erlagte af Gudsbeddereren, og at saaledes disse Præstationer ikke kunde komme Fæsteren tilgode til at blive optagen paa Listen.